

ma már nem aktív performansz-művész akcióművészeti munkásságának csúcspannra jutott el a váci fesztiválra (Kelényi Béla, Mészáros Ottó, Lantos Erzsébet, Bone Rudolf, Bíró József stb.), sőt néhányan már nem is élnek (Slavko Matković, Bohár András).

Jellemző, hogy Bárdosi figyelme nem ragad le a nyolcvanas–kilencvenes évek egyik legprogresszívebb művészeti törekvésénél. Ugyanilyen érdeklődéssel fordul az ugyancsak újdonságnak számító és a rendszer-váltást követően lendületet vett hazai elektrográfia műhelyei felé, tevékenyen alakítva a fénymásolón, telefaxon és digitális úton létrehozott grafika elméleti konstrukcióját.

Bárdosi Józsefet továbbra is nyitott szemlélet hatja át, miközben a modernitás hagyományosabb poétikáihoz is értőn közelít. Úgy is mint művészettörténész, és úgy is mint tevékeny elektronikus hangperformer.

SZOMBATHY BÁLINT

(*Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005,*
416 oldal, 2800 Ft)

MÓDER REZSŐ:

Ötdimenziós acélköltészet

A Dorottya-könyvek negyedik kötetként – a Jovián György, Gerber Pál

és Geszler Mária Garzstuly munkásságát bemutató publikációkat követően – Móder Rezső (1954) mobilszobrászról és fémzeneszerzőről jelent meg kismonográfia P. Szabó Ernő tollából, Bordács Andrea szerkesztésében.

Az „ötvenévesek klubjába” lépve Móder 35 esztendőnyi alkotói munkát tud maga mögött, művei mintegy húsz hazai és alig valamivel kevesebb külföldi közgyűjteményben szerepelnek. Legjelentősebb élő fémszobrászunk tehát, aki meglehetősen egyéni úton jutott el műfajilag szerteágazó munkásságának mai, összegzésre érett állapotába. Eredetileg villanyszerelő volt a Dunaújvárosi Vasműben, ahol életre szóló „út-ravalót” kapott az anyagban és az emberben rejlő erő specifikus szembeállításának drámai mozzanatoktól sem mentes tapasztalatából. Az ott szerzett alapélmények olyannyira meghatározó nyomokat hagytak benne, hogy a Képzőművészeti Főiskola festő és grafika szakán diplomát szerzett ifjú alkotó radikális elhatározással lendült bele a fémszobrászatba, miközben főiskolai kifejezőeszközeit sem hanyagolta el. A későbbiekben az acélszobrászatból fejlesztette ki egyedülálló fémzenei tevékenységét, mint ahogy költészeti objektjeinek és performanszainak indíttatása is ehhez kapcsolódik. Jelenleg 13 nyílt és köztéri műve látható országszerte, nem számítva a saját telkén alapított Zenélő

Szoborpark Múzeumot, amely lényegében Dunaujváros első kortárs múzeuma.

Móder úgy vált közvetlen környezetévé, hogy a hivatalos kultúrpolitika struktúrái sorra gátolták művészetszervezői erőket is felmutató aktivitását. A régi és az új rendszerben is mostoha-ként bánt vele a dunaujvárosi vezetés, ám Móder valahogy mégis győztesként került ki ebből a harcból, miután alkotóként és „közéleti művészként” egyaránt sikerült kitörnie a provincializmus visszahúzó sáncából: az országos elismertséget a későbbiekben nemzetközi hírnév követte, kijelölve helyét napjaink korszerű művészetében.

A kismonográfia végérvényesen megszilárdítja a Móderről alkotott eddigi összképet. P. Szabó Ernő tanulmánya a maga összetettségében mutatja be teljesítményét, ugyanakkor árnyalt fogalmazásával úgy helyezi Móder szobrászatát az opus tengelyébe, hogy a hozzá kapcsolódó kifejezőformák és műfajok is megkapják benne méltó, szuverén helyüket. A szigorúan szakmai szempontokon túl a jeles művészettörténész kellő érzékkel és arányban ecseteli a művész életpályájának alakulását, amely szakadatlanul szoros összefüggésben áll kreatív törekvéseivel, egy atipikus – nagyon is

anyagközpontú – ars poeticán belül érvényesítve az „élet = művészet” konceptualista hitvallását.

Terjedelmi kötöttségei folytán a kötet „mindössze” negyven színes táblaképet tartalmaz, szerénységével is jelezve, hogy csupán az alapmunkákat mutatja be, a módéri ikonográfia vezérfonalát domborítja ki. Jól használható eligazító forrásmű, melynek fő erőnye a fenomenológiai megközelítés. Remélhető, hogy ilyenként – a kismonográfia-sorozat szerkesztői koncepciójához igazodva – szélesebb érdeklődésre tarthat számot.

SZOMBATHY BÁLINT

(*Ernst Múzeum, Budapest, 2005,*
168 oldal, 2000 Ft)

NEMES JUDITH:

Ritmus-KÉP-let

ÉBLI GÁBOR:

Permutations/tációk
Nemes Judith

Nemes Judithot a Szöllösi-Nagy–Nemes-gyűjtemény anyagából általam rendezett szentendrei bemutató során ismertem meg. A MűvészetMalom négy tematikus blokkba

